

N:o 23.

Af herr **A. G. Jönsson** i Mårarp, *angående utsträckt rätt för
beväringssman att utfå dagaflöning, m. m.*

Då 1892 års urtima Riksdag beslutade utsträcka värnpligtiges vapenöfningstid till 90 dagar, bestämdes i sammanhang dermed, att en dagaflöning af 50 öre skulle utbetalas till beväringssmän i den ordning, att 20 öre per dag under öfningstiden erlades samt efter fullgjord 90 dagars vapenöfning 30 öre för dag insattes i postsparbanken, och motbok derom öfversändes till egaren efter hemkomsten till boningsorten.

Den bestämmelsen, att nyssnämnda 30 öre per dag erhållas endast om öfningen fortgått under hela den lagstadgade tiden, bör i allmänhet icke klandras. Den, som af eget förvållande undandrager sig en större eller mindre del af öfningsskyldigheten, bör icke vara berättigad till åtnjutande af berörda aflöningsförmåner.

Annorlunda blir förhållandet, då beväringssman utan eget förvållande blir urståndsatt att fullgöra sin vapenöfning. Det har säkerligen redan inträffat och kommer helt visst att inträffa, att beväringssman oförvålladt drabbas af olyckshändelse, antingen under öfningsmöten eller under tiden emellan dessa möten, och derigenom blifver oduglig till krigstjänst under sin återstående lifstid. I dylika fall synes det enligt mitt förmenande icke vara rätt eller billigt att nödgas afstå den dagaflöning, som han anser sig hafva moralisk rätt att erhålla, nemligen 30 öre per dag under den tid han undergick öfning och då kanske visade prof på anlag samt öfriga egenskaper, hvilka ingåfvo förhoppning om en duglig fäderneslandets försvarare.

Ett annat fall och hvad billighetsprincipen beträffar närslägtadt med det förutnämnda ber jag få påpeka, nemligen det, då beväringssman utan eget förvållande afgår med döden, innan hela öfningstiden hunnit för öfning användas. Enligt mitt förmenande borde under sådana förhållanden

den aflidnes rättsinnehafvare varda berättigad att likaledes uppbära 30 öre per dag för den i den aflidnes listid använda vapenöfnings tiden, och detta så mycket mer som den aflidnes föräldrar eller målsmän sannolikt skola med eller utan anledning hålla före, att den yngling de sakna och sörja ådragit sig dödlig sjukdom under öfningsmöten.

Då jag anser, att en förändring af det slag och i det syfte jag vågat framhålla är med billighet och rättvisa öfverensstämmande, samt anledning till missnöje och klander i detta afseende kunde och borde undanrödjas, och detta för en tillfällig utgift, som jemförelsevis vore en ren obetydlighet, så vågar jag vördsamt föreslå:

att Riksdagen för sin del beslutar, det beväringssman, som utan eget förvållande blir urståndsatt att vapenöfvas hela den lagstadgade öfnings tiden, måtte utfå de 30 öre per dag för den tid han undergått öfning, hvilka skolat insättas i postsparbanken, i fall öfningen fortgått i 90 dagar; samt

att rättsinnehafvare till beväringssman, som utan eget förvållande aflidit, innan stadgad öfnings tid hunnit för ändamålet användas, måtte likaledes berättigas att i stadgad ordning uppbära 30 öre för hvarje den aflidnes öfningsdag.

Enär de årliga anslagen till beväringens dagaflöning afse 27 kronor för hvarje sparbanksbok, men de i motionen föreslagna utbetalningar ju blifva mindre till de i förtid afgångne, torde särskildt anslag till bestridande af de föreslagna eventuella utgifterna icke vara behöfligt. Skulle ett särskildt anslag anses för ändamålet behöfligt, anhåller jag vördsamt, att statsutskottet, som säkrast kan angifva beloppet, föreslår erforderliga medel samt i öfrigt vidtager de ändringar eller tillägg, hvilka för syftets vinnande anses lämpliga eller nödvändiga.

Stockholm den 22 januari 1897.

A. G. Jönsson.